

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.III.20.003/2014/5.szám

A Kúria a Kazinczy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Kazinczy Tibor ügyvéd) által képviselt felperesnek, a Ruzshty Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Ruzshtyné dr. Rudas Ildikó) által képviselt alperes ellen, biztosítási összeg megfizetése iránt, a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 14. G. 303.226/2012. számon megindított perében, a Fővárosi Törvényszék 2. Gf. 75.048/2013/5. számú jogerős ítéletével szemben, a felperes 2013. december 11. napján előterjesztett felülvizsgálati kérelme folytán -tárgyaláson kívül- meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú ítéletet megváltoztatja és az alperes helytállási kötelezettségét a felperes munkagépével 2011. augusztus 13.-án a Zrt. villamos felsővezetékében okozott károkért megállapítja.

Kötelezi az alperest, hogy a felperesnek 15 napon belül fizessen meg 150.000 (Egyszázötvenezer) Ft együttes első, másodfokú és felülvizsgálati perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes alkalmazottja a felperes tulajdonában lévő munkagéppel a Kft. megrendelésére csatorna építési munkákat végzett. 2011. augusztus 13.-án a munka befejeztével a munkavégzés helyéről a gépkezelő az őrzött felvonulási terület felé haladt, miközben a munkagép gémszerkezete beleakadt a villamos áramellátását szolgáló vezeték kereszttartó sodronyába s megrongálta annak rögzítő elemeit és a tartóoszlopot. A megrongált vezeték tulajdonosát a Zrt-t 2.322.038 Ft kár érte. A felperes a kárt az alperesnek bejelentette s kérte, hogy a gépjármű felelősségbiztosítási szerződése alapján a kárt a károsultnak térítse meg. Az alperes a kár megtérítését megtagadta arra hivatkozva, hogy a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 15. § f) pontja szerint a biztosítás nem terjed ki arra a kárra, amely a gépjármű -forgalomban való részvétele nélkül- munkagépként való használata során keletkezett. A Zrt. kárát a Zrt. térítette meg és 2012. június 28.-án kelt

levelében felszólította a felperest, hogy a helyette kifizetett kártérítési összeget 2.322.038 Ft-ot részére fizesse meg.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a munkagépével okozott kárért az alperes köteles helytállni.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A döntését azzal indokolta, hogy a megállapítási keresetnek nem voltak meg a Pp. 123. §-ában megszabott feltételei. A felperes jogainak megóvására nem az alperes, hanem a Kft-vel szemben van szükség, mert igényt a felperessel szemben a Kft. érvényesít. Ha pedig a jogvédelem szükségessége perben nem álló harmadik személlyel szemben áll fenn, nem indítható megállapításra irányuló kereset. A felperes arra, hogy helyette az alperes köteles helytállni az ellene a Kft. által indítandó perben is hivatkozhat; megállapítási keresetnek ezért sem volt helye. A felperes fellebbezése folytán meghozott jogerős ítéletével a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet annak helyes indokaira való utalással helybenhagyta. A fellebbezés kapcsán rámutatott, hogy ha a felperes a Kft. követelését kiegyenlíti megállapítási keresetet az alperes ellen akkor sem indíthat, mert ez esetben már az alperes marasztalásának lehet helye. A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének helytadó ítélet meghozatalát kérte. Azzal érvelt, hogy ha a biztosító a helytállási kötelezettségét vitatja a biztosított ellene helytállási kötelezettségének megállapítása iránt keresetet indíthat; ez esetben a jogvédelem szükségessége fennáll. E jogi álláspontjának alátámasztásául hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság EBH 2002. 633. szám alatt közzétett döntésére. Kifejtette, hogy a károkozaskor a munkagépe közlekedési helyzetben volt, tehát a kár nem munkagépként történt használat során keletkezett, ezért az alperes tévesen hivatkozott a gépjármű felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. tv. 15. § f) pontjára, amely a gépjármű munkagépként való használata során keletkezett károkért a biztosító felelősségét kizárja. Kiemelte, hogy a munkagépként való használat akkor áll fenn, ha a munkagép helyváltoztatás nélkül rendeltetésének megfelelő munkát végez.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A Pp. 275. §-ának (2) bekezdése a jogerős ítélet felülvizsgálatát csak jogszabálysértés esetén teszi lehetővé. A keresetet az eljáró bíróságok jogszabálysértően utasították el. Téves az eljáró bíróságoknak az a jogi álláspontja, hogy a megállapítási keresetnek a Pp. 123. §-ában megszabott feltételei nem álltak fenn. A Ptk. 559. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy „a megállapított kártérítési összeget a biztosító csak a károsultnak fizetheti; a károsult azonban igényét közvetlenül a biztosító ellen nem érvényesítheti. A biztosító csak annyiban követelheti, hogy a

biztosító az ő kezéhez fizessen, amennyiben a károsult követelését ő egyenlítette ki". Az Rt. azzal, hogy a felperes munkagépe által okozott kárt a károsult Zrt.-nek megtérítette megszerezte a károsult károkozó felperessel szembeni jogait; a károsult jogait a Kft. érvényesíteni kívánja a felperessel szemben. A felperesnek megóvandó jogai a Kft.-vel szemben nincsenek, csak kötelezettségei lehetnek, amelyeket természetesen vitathat a helyette teljesített kártérítés megfizetése iránt a károsult jogait megszerző Zrt. által ellene indítandó perben. Az alperes ellen gépjármű felelősségbiztosítási szerződésből eredő igényt a kötelező felelősségbiztosításról szóló törvény alapján Ptk. 559. § (2) bekezdésének rendelkezésétől eltérően a károsult közvetlenül is érvényesíthet, de felléphet a károkozó ellen is. Megóvandó jogai a felperesnek az alperessel szemben vannak; a megóvandó joga az hogy az alperes mentesítse őt a kártérítési kötelezettsége alól. Az alperes a pert megelőzően és a perben is vitatta, hogy a biztosítási szerződés alapján ez a kötelezettség terhelné. Helytállónan hivatkozott a felperes a Legfelsőbb Bíróság EBH 2002. 633. szám alatt közzétett döntésére, melyben a Legfelsőbb Bíróság úgy foglalt állást, hogy ha a biztosító vitatja a helytállási kötelezettségének fennálltát a jogvédelem indokolt. A Ptk. 559. §-ának (2) bekezdése csak marasztalási kereset indítását nem teszi lehetővé, megállapítási kereset indítását azonban nem zárja ki. A felperes jogainak megóvása tehát indokoltá tette megállapítási kereset indítását. Meg volt a megállapítási kereset indíthatóságának a Pp. 123. §-ában előírt másik feltétele is, nevezetesen az, hogy a Ptk. 559. §-ának (2) bekezdése értelmében a felperes az alperes ellen marasztalásra irányuló keresetet nem indíthatott. Minthogy a megállapítási kereset indíthatóságának a Pp. 123. §-ában megszabott eljárási jogi feltételei fennálltak nem volt akadálya a megállapítási kereset érdemi elbírálásának sem, tekintve, hogy a felek között nem ténybeli kérdésben, hanem jogkérdésben, nevezetesen a kötelező gépjármű felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. tv. 15. § f) pontjának értelmezését illetően volt vita. Az alperes alaptalanul vitatta a helytállási kötelezettségét a 2009. évi LXII. tv. 15. § f) pontjára hivatkozással. A 2009. évi LXII. tv. 15. § f) pontja akként rendelkezik, hogy a biztosítás nem terjed ki arra a kárra, amely a gépjármű -forgalomban való részvétele nélkül- munkagépként való használata során keletkezett. Az idézett jogszabályban foglalt, a biztosító helytállási kötelezettségét kizáró feltétel arra az esetre vonatkozik, ha a baleset a gépre jellemző munkavégzés során következik be, és nem a gép helyváltoztatásával kapcsolatos közlekedési helyzetben (BH 2006. 152). A perbeli esetben a károkozás nem munkavégzés közben, hanem a munkavégzés befejezésével a munkavégzés helyéről távozóban, közlekedési helyzetben következett be, ezért az alperes a 2009. évi LXII. tv. 15. § f) pontjában foglalt helytállási kötelezettséget kizáró feltételre alappal nem hivatkozhat.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte az elsőfokú ítéletet megváltoztatta s az alperes helytállási kötelezettségét a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. tv. 12. §-a és a Ptk. 559. §-ának (1) bekezdése alapján megállapította.

A felperes felülvizsgálati kérelme eredményes volt, ezért az alperes a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni a felperes perköltségeit is.

Budapest, 2014. március 31.

Dr. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke Dr. Szűcs József s.k. előadó
bíró Dr. Madarász Anna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő